

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет права та міжнародних відносин
Кафедра публічного та приватного права

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з наукової роботи

Наталія ВІННІКОВА

2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ СТРАТЕГІЇ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Змістовий модуль:

«Нормативно-правова база наукових досліджень
та наукової діяльності»

для аспірантів

спеціальності: 011 Освітні, педагогічні науки; 012 Дошкільна освіта;
017 Фізична культура і спорт, 023 Образотворче мистецтво; декоративне
мистецтво; реставрація; 025 Музичне мистецтво; 031 Релігієзнавство;
032 Історія та археологія; 033 Філософія; 035 Філологія; 051 Економіка;
053 Психологія; 061 Журналістика 125 Кібербезпека та захист інформації;
231 Соціальна робота.

третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

освітньо-наукової програми «Освітні, педагогічні науки»; «Фізична культура
і спорт», «Дошкільна освіта»; «Образотворче та декоративне мистецтво»;
«Музичне мистецтво»; «Релігієзнавство»; «Історія та археологія»;
«Філософія»; «Філологія», «Економіка», «Психологія»; «Журналістика»;
«Інформаційна безпека держави», «Соціальна робота».

Розробники:

Баклан Олег Володимирович, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри публічного та приватного права Факультету права та міжнародних відносин Київського університету імені Бориса Грінченка;

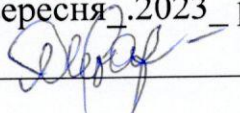
Власова Ганна Петрівна, доктор юридичних наук, професор, завідувач Факультету права та міжнародних відносин Київського університету імені Бориса Грінченка кафедри публічного права Факультету права та міжнародних відносин Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладач:

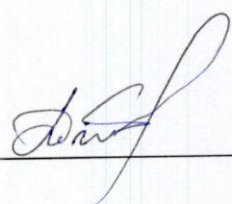
Власова Ганна Петрівна, доктор юридичних наук, професор, завідувач Факультету права та міжнародних відносин Київського університету імені Бориса Грінченка кафедри публічного права Факультету права та міжнародних відносин Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри публічного та приватного права

Протокол від «1» вересня 2023 р. № 1

Завідувач кафедри Ганна ВЛАСОВА

Робочу програму перевірено

Завідувач аспірантури, докторантури Ілона ТРИГУБ

«01» 09 2023 р.

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» __ 20__ р., протокол № _____

підпис П.І.Б.

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» __ 20__ р., протокол № _____

підпис П.І.Б.

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» __ 20__ р., протокол № _____

підпис П.І.Б.

_____ (_____), «__» __ 20__ р., протокол № _____

підпис П.І.Б.

_____ (_____), «__» __ 20__ р., протокол № _____

підпис П.І.Б.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
СТРАТЕГІЇ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ		
Вид дисципліни	Обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	Українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	6 / 180, з них: Змістовий модуль «Нормативно-правова база наукових досліджень та наукової діяльності» 1/30; Змістовий модуль «Інтернаціоналізація науки» 3/90; Змістовий модуль «ІКТ в сучасних наукових дослідженнях» 2/60	
Рік навчання	1, 2	1, 2
Семестр	1, 2, 3	1, 2, 3
Кількість змістових модулів з розподілом:	5	5
Обсяг кредитів	6	6
Обсяг годин, в тому числі:	180	180
Аудиторні	48	24
Модульний контроль	12	
Самостійна робота	120	156
Форма семестрового контролю	Залік	Залік
Змістовий модуль «Нормативно-правова база наукових досліджень та наукової діяльності»		
Рік навчання	1	1
Семестр	1	1
Кількість змістових модулів з розподілом:	1	1
Обсяг кредитів	1	1
Обсяг годин, в тому числі:	30	30
Аудиторні	8	4
Модульний контроль	2	-
Самостійна робота	20	26
Форма семестрового контролю	залік	залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни.

Мета: формування в аспірантів розуміння нормативно-правових засад наукових досліджень та наукової діяльності.

Завдання:

➤ засвоїти нормативно-правове забезпечення організації управління науковою діяльністю;

- сформувати розуміння організаційних основ наукової діяльності;
- ознайомити аспіранта з нормативними принципами та правилами підготовки наукового дослідження;
- дослідити організаційні форми провадження наукової діяльності;
- проаналізувати форми та методи державного регулювання наукової діяльності;

3. Результати навчання за дисципліною.

У результаті опрацювання змістового модулю «**Нормативно-правова база наукових досліджень та наукової діяльності**» навчальної дисципліни «Стратегії наукових досліджень» аспіранти повинні:

бути компетентними: у нормативно-правовому забезпечення наукової діяльності; розуміти специфіку наукового дослідження як кваліфікаційної праці; усвідомлювати основні вимоги до обґрунтування результатів наукового дослідження; розв'язувати наукові проблеми відповідно до нормативно-правових вимог; розуміти особливості організації наукової діяльності; усвідомлювати форми та методи державного регулювання;

мати сформовані компетентності щодо: осмислення загальних основ інтернаціоналізації, що відображає ідею відкритості науки та освіти в сучасному світі; усвідомлення науки як платформи для побудови демократичного суспільства, імплементації європейських академічних цінностей та фундаменту взаєморозуміння і міжкультурного діалогу; готовності аналізувати наукові джерела, програмні і нормативні документи, що визначають стратегії інтернаціоналізації на глобальному, європейському та національному рівнях.

4. Структура навчальної дисципліни.

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт		
		Аудиторна		Самостійн а робота
		Лекції	Семінари	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ «НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»				
Тема 1. Правове регулювання наукової діяльності	10	2	-	8
Тема 2. Організація наукової діяльності в Україні	7	2	1	4
Тема 3. Нормативно-правові вимоги щодо проведення наукових досліджень	11	2	1	8
Модульний контроль	2			
Разом за змістовий модуль	30	6	2	20

Тематичний план для заочної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт		
		Аудиторна		Самостійн а робота
		Лекції	Семінари	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ «НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»				
Тема 1. Правове регулювання наукової діяльності	14			14
Тема 2. Організація наукової діяльності в Україні	8	2		6
Тема 3. Нормативно-правові вимоги щодо проведення наукових досліджень	8		2	6
Разом за змістовий модуль	30	2	2	26

5. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ « НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

Тема 1. Правове регулювання наукової діяльності

Поняття та види наукової діяльності. Правовий статус суб'єктів наукової діяльності. Наукова діяльність у системі вищої освіти. Мета і завдання наукової діяльності у вищих навчальних закладах. Інтеграція наукової діяльності вищих навчальних закладів і наукових установ Національної академії наук України, національних галузевих академій наук. Організаційні форми провадження наукової діяльності.

Основні поняття теми: наука, наукове дослідження, наукова діяльність, суб'єкти наукової діяльності.

Тема 2. Організація наукової діяльності в Україні

Міжнародні стандарти наукової діяльності. Організація наукової діяльності в Україні. Правовий статус та функції Міністерства освіти та науки України, Національної академії наук України, державних галузевих академій наук, громадських спеціалізованих академій, відомчих галузевих академій, наукових товариств, вищих навчальних закладів. Повноваження суб'єктів державного регулювання та управління у сфері наукової діяльності. Форми та методи державного регулювання та управління у науковій діяльності.

Основні поняття теми: суб'єкти державного регулювання у сфері науки, правовий статус суб'єктів державного регулювання у сфері науки, форми державного регулювання, методи державного управління.

Семінарське заняття.1

Перелік питань для обговорення:

1. Поняття та види наукової діяльності.
2. Правовий статус суб'єктів наукової діяльності.
3. Правові засади наукової діяльності в Україні.
4. Етика і соціальна відповідальність науковця.
5. Види порушення академічної етики при проведенні наукових досліджень.
6. Правові аспекти академічної добро чесності та боротьби із плагіатом.
7. Етичний кодекс ученого України.

Тема 3. Нормативно-правові вимоги щодо проведення наукових досліджень

Нормативні вимоги до оформлення дисертації. Структура дисертації. Кваліфікаційні вимоги щодо обґрунтування актуальності, мети і завдань, методів, наукової новизни отриманих результатів. Прилюдний захист результатів дослідження. Опублікування результатів дисертацій у періодичних виданнях. Положення про спеціалізовану вчену раду. Порядок присудження наукових ступенів і присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника.

Основні поняття теми: дисертаційне дослідження, науковий ступінь, вчене звання, мета дослідження, об'єкт дослідження, предмет дослідження.

Семінарське заняття 2.

Перелік питань для обговорення:

1. Дисертація: поняття, види та особливості.
2. Нормативні вимоги до оформлення дисертації.
3. Структура дисертації.
4. Опублікування результатів дисертацій у періодичних виданнях.
5. Порядок та особливості присудження наукових ступенів.
6. Правові та організаційні засади присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника.

6. Контроль навчальних досягнень аспірантів.

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень аспірантів (денна форма)

Вид діяльності аспіранта	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 3	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	3	3
Відвідування семінарських занять	1	1	1
Робота на семінарському занятті	10	1	10
Модульний контроль	25	1	25
Виконання завдань для самостійної роботи	5	5	25
Разом		114/100=1,14	
Коефіцієнт		1,14	

Система оцінювання навчальних досягнень аспірантів (заочна форма)

Вид діяльності аспіранта	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 3	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	1	1
Відвідування семінарських занять	1	2	2
Робота на семінарському занятті	10	2	20
Виконання завдань для самостійної роботи	5	16	80
Разом		103/100=1,03	
Коефіцієнт		1,03	

6.2.Завдання для самостійної роботи.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ «НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

1. Проаналізуйте закони, які регламентують сферу наукових досліджень та наукової діяльності (закони України “Про вищу освіту”, “Про наукову і науково-технічну діяльність”).
2. Проаналізуйте підзаконні акти, які містять нормативні вимоги щодо проведення наукового дослідження.
3. Суб’єкти державного регулювання наукової діяльності в Україні та їх повноваження.
4. Суб’єкти наукової діяльності та їх правовий статус.
5. Правовий статус наукових установ.
6. Національна академія наук України як суб’єкт наукової діяльності.
7. Соціально-правові гарантії наукових працівників.
8. Науковий керівник і його основні функціональні обов’язки.
9. Назвіть основні форми підготовки наукових і науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації.
10. Що передбачає індивідуальний план роботи аспіранта.
11. Дисертація: поняття, особливості та види.
12. Основні етапи підготовки дисертації: загальна характеристика.
13. Структура дисертації та вимоги до змісту.
14. Оформлення дисертаційної роботи.
15. Порядок захисту дисертації
16. Принципи академічної доброчесності.

6.3. Критерії оцінювання самостійної роботи

Кількість балів	Критерії оцінювання
4-5	представлений матеріал повністю або на достатньому рівні розкриває тему, містить додаткові інформативні відомості або пояснення, оформлено за вимогами
2-3	є неточності у викладенні матеріалу, відсутня логічна послідовність, існують недоліки у оформленні
0-1	робота не відповідає вимогам, виконана за іншою темою; матеріал представлено частково, допущені фактичні помилки в змісті роботи

6.4. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль проводиться у формі модульної контрольної роботи з урахуванням уніфікованої системи оцінювання навчальних досягнень аспірантів.

Критерії оцінювання модульного контролю наведено у таблиці.

Кількість балів	Критерії оцінювання
23-25 балів	Аспірант проявив глибокі систематичні знання даної теми, навів приклади, на переважну більшість питань дав правильну відповідь, допущені помилки є незначними.
19-22	Аспірант визначає структуру відповіді, допускає незначні помилки, що не впливають на загальний результат відповіді.
15-18	Аспірант орієнтується в питанні, проте не чітко формує структуру відповіді, допускає помилки, що порушують правильність відповіді.
10-14	Відповідь поверхнева, не змістовна.
7-9	Відповідь на примітивному рівні.
1-6	Аспірант не орієнтується в зазначеному питанні.

6.4. Форми проведення семестрового контролю

Семестровий контроль проводиться у вигляді заліку за результатами поточної успішності (проміжного контролю) зі змістового модуля дисципліни «Нормативно-правова база наукових досліджень та наукової діяльності» навчальної дисципліни «Стратегії наукових досліджень».

6.5. Оцінювання освітніх досягнень аспірантів за системою ECTS

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Рекомендована література

Основна:

1. Голіков В. А., Козьмініх М. А., Онищенко О. А. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. Одеса, 2014. 163 с.
2. Крушельницька О.В. Методологія та організація наукових досліджень: Навчальний посібник. Київ, Кондор. 2009. 206 с.
3. Конверський А. Є. Основи методології та організації наукових досліджень : [навч. посіб.] / за ред. А.Є. Конверського. – Київ, Центр учбової літератури, 2010. 352 с.
4. Корягін М. В. Основи наукових досліджень: [навч. посіб.] / М.В.Корягін, М. Ю. Чік. – Київ, Алерта, 2014. 622 с.
5. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. / В. І. Зацерковний, І. В. Тішаєв, В. К. Демидов. - Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 236 с.
6. Важинський С.Е., Щербак Т. І.В 12 Методика та організація наукових досліджень: Навч. посіб. /С. Е. Важинський, Т. І. Щербак. Суми, 2016. 260 с.
7. Хриков Є. М. Методологія педагогічного дослідження: монографія. - Харків: ФОП Панов А. М., 2017. 237 с.
8. «Про наукову та науково-технічну діяльність». Закон України від 26.11.2015 р., № 848-VIII
9. «Порядку присудження наукових ступенів» Постанова Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 року № 567
10. «Про оприлюднення дисертацій та відгуків офіційних опонентів". Наказ МОН України від 14.07.2015 № 758.
11. «Про затвердження Порядку присвоєння вчених звань науковим і науково-педагогічним працівникам». Наказ МОН України від 14.01.2016 №13.
12. «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації». Наказ МОН України від 12.01.2017 № 40.

Література додаткова:

1. Положення Основні принципи організації та діяльності науково-дослідного інституту Національної академії наук України // Затверджено Загальними зборами Академії наук України 25 листопада 1992 р.
2. Національна інноваційна система України: проблеми і принципи побудови / [Макаренко І.П., Копка П.М., Рогожин О.Г. та ін.] / За ред. І.П. Макаренка. – Київ, Інститут проблем національної безпеки, 2007. 520 с.
3. Кодекс наукової етики (Проект). Київ, Українська федерація вчених; Центр досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки ім. Г.М. Доброва НАН України, 2005. 8 с.
4. Петрушина Т. О. Стан науки в Україні (за оцінками вітчизняних та зарубіжних експертів). *Вісн. НАН України*. 2017. № 11. С. 66–80.
5. Маліцький Б. А. Аналіз розвитку науки України в контексті змін державної наукової політики. *Наука та наукознавство*. 2016. № 3.– С. 3–17
6. Варналій З. Оптимізація фінансування державних вищих навчальних закладів України. *Вісн. Київ. ун-ту ім.і Тараса Шевченка. Сер. Економіка*. 2017. №5(194). С. 6–13.
7. Google Scholar або Google Академія: пошукова система і некомерційна бібліометрична база даних, що індексує наукові публікації та наводить дані про їх цитування <https://scholar.google.com.ua>